

Általános előírások:

A munkajogi szabályok szerint a munkaszerződés teljesítése során **úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.**

A jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a **jóhiszeműség és a tisztesség** elvének megfelelően kell eljárni, továbbá kölcsönösen együtt kell működni a munkáltatónak és a munkavállalónak. Nem szabad olyan magatartást tanúsítani, amely a másik fél jogát, jogos érdekét sérti.

A munkáltató a munkavállaló érdekeit a méltányos mérlegelés alapján köteles figyelembe venni, a teljesítés módjának egyoldalú meghatározása a munkavállalónak aránytalan sérelmet nem okozhat.

A munkáltató és a munkavállalók egyaránt kötelesek egymást minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy ezek változásáról tájékoztatni, amely a munkaviszony létesítése, valamint a munka törvénykönyvében meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése szempontjából lényeges.

A munkáltató köteles a munkavállalót a munkaszerződés és a munkaviszonyra vonatkozó szabályok szerint foglalkoztatni, továbbá – a felek eltérő megállapodása hiányában – a munkavégzéshez szükséges feltételeket biztosítani.

A munkáltató köteles a munkavállalónak azt a költséget megtéríteni, amely a munkaviszony teljesítésével indokoltan merült fel.

A munkavállalót csak olyan munkára szabad alkalmazni, amely testi alkatára vagy fejlettségére tekintettel rá hátrányos következményekkel nem járhat.

A munkáltató a munkába lépést megelőzően és a munkaviszony fennállása alatt rendszeres időközönként köteles ingyenesen biztosítani a munkavállaló munkaköri alkalmassági vizsgálatát.

A foglalkozással élő személy foglalkoztatása során gondoskodni kell az ésszerű alkalmazkodás feltételeinek biztosításáról.

A munkavállaló köteles:

- a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni;
- munkaideje alatt – munkavégzés céljából, munkára képes állapotban – a munkáltató rendelkezésére állni;
- munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szerint végezni;
- a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani;
- munkatársaival együttműködni.

Amennyiben Ön vállalkozást alapít, és munkavállalókat alkalmaz, Ön lesz a felelős a munkahelyi biztonságért, mások életének, egészségének, testi épségének megóvásáért. Az anyagi felelősségen túl, büntetőjogi felelősséggel is tartozik a foglalkozási szabály megszegésével elkövetett cselekményért. Még gondatlan elkövetés esetén is akár 8 év szabadságvesztés kiszabására is sor kerülhet, ha a cselekmény a Büntető Törvénykönyvben³ írt, nagyon súlyos következményekkel

nyelkel, például több ember halálával járt. Ugyanez szándékos elkövetés esetén tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető.

Anyagi felelősség: a munkavállalók kártérítési igényt érvényesíthetnek Önnek, illetve az Ön vállalkozásával szemben a munkabalesettel, foglalkozási megbetegedéssel okozott káruk megfizetése iránt.

A foglalkoztató megtérítési felelőssége alapján az egészségbiztosítás és a nyugdíjbiztosítás a munkabalesetben sérült, foglalkozási megbetegedésben megbetegedett (vagy elhunyt) munkavállalónak nyújtott ellátások megtérítését kérheti az Ön vállalkozásától.

Amennyiben a munkabaleset, foglalkozási megbetegedés bekövetkezése során külső személyek is kárt szenvednek, a polgári jog szabályai szerint kártérítési igényt érvényesíthetnek az Ön vállalkozásával szemben.

2.3. A munkavédelem résztvevői

A munkavédelem feladatai az állam, a munkáltató, és a munkavállaló illetve a vállalói munkavédelmi érdekképviseletek szerepvállalásával valósulnak meg.

A munkavédelmi jogszabályok **az állam** munkavédelmet szervező tevékenységére vonatkozóan számos rendelkezést tartalmaznak.

Munkáltató a munkavállalót szervezett munkavégzés keretében foglalkoztató személy vagy szervezet. Munkáltatónak kell tekinteni a munkaadó-kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót kölcsönvevőként foglalkoztatót, a kirendelt munkavállalót foglalkoztatót, a szakképzés keretében gyakorlati oktatást folytatót is, valamint a más nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozót egyes vonatkozásokban (lásd következő bekezdések). A társadalmi munka esetén munkáltató a társadalmi munka szervezője. Magyar adószámmal nem rendelkező külföldi munkáltató esetén munkáltató az a személy vagy szervezet, aki, illetve amely a tényleges irányítást gyakorolja, vagy a munkahelyért a fő felelősséget viseli, ennek hiányában az, akinek a területén a munkavégzés folyik.

Munkavállaló a szervezett munkavégzés keretében munkát végző személy.

A munkavállalói munkavédelmi érdekképviseletek közreműködnek abban, hogy a dolgozók a munkahelyi biztonsággal kapcsolatos jogukat érvényesíteni tudják.

2.4. Alapelvek a munkavédelemben

Az alapelvek ismerete azért fontos, mert az egyes konkrét rendelkezések, szabályok értelmezése során mindig szem előtt kell tartanunk, hogy azok milyen prioritások megvalósítását célozzák.

A védelem elve

A védelem elve kifejezi a munkavállalók jogát a biztonságos és egészséges munkafel-